პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 47-ე წელი № 263 (13647) | შაბათი, 19 ნოემბერი, 1966 წ. | ფასი 2 კაპ.

19 ნოემბერი საერაკეტო ჯარებისა და artილერიის დღეა!

საცეცხლე პოზიციაზეა ტაქტიკური რაკეტების დანადგარის ჯგუფიული ლეიტენანტ ვიქტორ დობროვოლსკის მეთაურობით.

ფოტო ფ. რედკინისა. (საკდესის ფოტოქრონიკა).

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში

საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

...ლებში სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავ...ს მინისტრთა საბჭომ განიხილეს საშუალო ზოგადსაგან...ლებლო სკოლის მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ...ხები და მიიღეს შესაბამისი დადგენილება.

...დგენილებაში აღნიშნულია, რომ კომუნისტური პარტიის ...ძღვანელობით ჩვენს ქვეყანაში განხორციელდა თავისი ...ბითა და გაქანებით უმაგალითო კულტურული რევოლუ...ამ დიადი ამოცანის გადაწყვეტაში თვალსაჩინო როლი ...ვნის საბჭოთა სკოლას. კაცობრიობის ისტორიაში პირ...ად შეიქმნა განათლების ნამდვილად დემოკრატიული სის...ა, რომელიც უზრუნველყოფს მოქალაქეებისათვის საშუ...და უმაღლესი განათლების მიღების რეალურ შესაძლებ...ას. საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხს აქვს სკოლა დედაე...ა ყველგან შემოღებულია საყოველთაო სავალდებულო ...ოანი სწავლა, იზრდება ახალგაზრდა მუშათა და კოლმე...ა რიცხვი, რომლებიც წარმოებას მოუწყვეტლად სწავ...

...ე დროს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის სასწავლო ...ზრდელობითი მუშაობის დონე ჯერ კიდევ არ შეესა...ს ცხოვრების გაზრდილ მოთხოვნებს.

...ავშირი რესპუბლიკათა განათლების (სახალხო განათლე...) სამინისტროები არ ახორციელებენ ჯეროვან ღონისძიე..., რათა აღმოფხვრან ამჟამად შექმნილი ის მდგომარეობა, ...სასწავლო გეგმები და პროგრამები არ შეესაბამება მეცნ...ული ცოდნის ახლანდელ დონეს, აღკვეთონ მოსწავლეთა ...ტად დატვირთვა სასწავლო მეცადინეობით. სერიოზული ...ოვანებებია აღმზრდელობითს მუშაობაში, აგრეთვე მას...ებელთა და განათლების სხვა მუშაკთა მომზადებასა და ...ფიციაციის ამაღლებაში.

...ლგაზრდობის განათლებისა და კომუნისტური აღზრდის ...ანების გადაჭრაში უმნიშვნელოვანესი როლი ეკუთვნის ...ოგიკის მეცნიერებას. მაგრამ ჩვენი ქვეყნის პედაგოგი...სამეცნიერო-საკვლევი დაწესებულებანი ნელა ამუშავე...ბიანი სამეცნიერო საკვლევო, უაღრესად მნიშვნელოვან ...ლემებს. საბჭოთა სკოლის მიერ შეძენილი უდიდეს და ...ლმხრივ გამოცდილებას დროზე არ აანალიზებენ, ღრმად ...ბენო ზოგადებენ.

...ნოსწულად უნდა განმტკიცდეს სკოლების სახსწავლო-მა...ალური ბაზა. ამავე დროს ამ მიზნებისათვის გადებულ ...ებს მოელ რიგ რესპუბლიკებში, მხარეებსა და ოლქებში ...ულად და მთლიანად არ იყენებენ.

...ტული, საბჭოთა, კომკავშირული და პროფკავშირული ...ბინაციები ჯერ კიდევ არ უწევენ საკმაო დახმარებას სა...ა განათლების ორგანოებს ბავშვთა სწავლებასა და აღ...ნი, სკოლის, ოჯახისა და საზოგადოებრიობის ერთობლი...ობის გაუმჯობესებაში, პედაგოგიური ცოდნის პრობა...ა მოსახლეობას შორის.

...ცენტრალური კომიტეტი და სსრ კავშირის მინისტრთა ...ჭარტიული, საბჭოთა, კომკავშირული და პროფკავში...ა ორგანიზაციების ყურადღებას მიაქცევენ იმას, რომ ...ი მეცნიერულ-ტექნიკური და სოციალური პროგრესის ...ებში უმაგალითოდ იზრდება სკოლის როლი, რომელ...ენ უზრუნველყოს მოზარდ თაობათა, კომუნისტური ...ზოგადების ღირსეულ მშენებელთა ყოველმხრივი განვი...ა. ხალხის კულტურის სულ უფრო ზრდისა და საფარ...ალების განვითარების ინტერესები დაბეჯითებით მო...ენ მნიშვნელოვნად ავამაღლოთ მოსწავლეთა ცოდნის ...ბა, უკეთ მოვამზადოთ ისინი საზოგადოებრივ-სასარგებ...ბრომისათვის.

...ბოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXIII ყრილო...ამ გადაწყვეტილებათა შესაბამისად, რომლებიც შეეხება ...ზრდელობითი მუშაობის დონე ჯერ კიდევ არ შეესა...ს ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა ...ამ შეიმუშავეს საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ...ობის შემდგომი გაუმჯობესების მთელი რიგი ღონისძიე...

...დგენილებაში ხაზგასმულია, რომ საბჭოთა სკოლა კვლა...ნდა ვითარდებოდეს როგორც ზოგადსაგანმანათლებელო, ...თი, პოლიტექნიკური სკოლა. მისი მთავარი ამოცანებია ...ს მოსწავლეებს მეცნიერებათა საფუძვლების მკვიდრი ...ა, განუვითარდეს მაღალი კომუნისტური შეგნება, მოა...ს ცხოვრებისათვის, იმისათვის, რომ შეგნებულად აირ...ს პროფესია.

...ლა, რომელიც მთელ აღმზრდელობით მუშაობას ცხოვ...ს უკავშირებს, უნდა აიარაღებდეს მოსწავლეებს საზო...ებრივი განვითარების კანონების ცოდნით, ზრდიდეს მათ ...ბრივი განვითარების კანონების ცოდნით, ზრდიდეს მათ ...ოა ხალხის რევოლუციური და შრომითი ტრადიციებით; ...ერებდეს საბჭოთა პატრიოტიზმის მაღალ გრძნობას, ...დეს ისე, რომ მზად იყვნენ სოციალისტური სამშობლოს ...ცვად; უჩვენებდეს, თუ რა მნიშვნელობა აქვს საბჭოთა ...ის ყველა ხალხის ძმურ ერთობას, მათ მეგობრობას ...ალისტური ქვეყნების მშრომელებთან; უნერგავდეს მო...ებს სოლიდარობას ყველა ხალხისადმი, რომლებიც იბ...ან კოლონიალიზმისა და კაპიტალიზმის ბატონობის წინა...ან თავისუფლებისა და ეროვნული დამოუკიდებლობი...ს; გაბედულად ებრძოდეს ბურჟუაზიული იდეოლოგიის ...ს მოსწავლეთა შეგნებაში, მტრული მორალის გამოვ...ებებს.

...ოა მოწოდებულია ახორციელებდეს ესთეტიკურ აღზ...ა აგრეთვე ზრუნავდეს მოსწავლეთა ფიზიკური განვითა...ა და ჯანმრთელობის გამაგრებისათვის.

...დგენილებაში აღნიშნულია, რომ სახალხო განათლების ...ი პარტიული და საბჭოთა ორგანოებიდან ჩვენს ქვეყანაში ძირი...ნ ამოცანაა შემოღონ ჩვენს ქვეყანაში ძირი...ე 1970 წლამდე საყოველთაო საშუალო განათლება მო...ი თაობისათვის.

...ავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, სსრ კავ...ა განათლების სამინისტროსა და დარგობრივ სამინისტ...ა და უწყებებს წინადადება მიეცათ 1966-1970 წლების ...ნ-სამეურნეო გეგმის დავალებათა შესაბამისად განავი...ნ ხუთწლედის წლების მიხედვით ზოგადსაგანმანათლებ...ოლების ქსელი და გაადიდონ მოსწავლეთა კონტინგენტი ...ებში. აგრეთვე უთუოდ შეესაბამონ სკოლების ...ბლობის საგეგმო დავალებანი და განამტკიცონ მათი სა...ო-მატერიალური ბაზა.

...ბინნით, რომ სულ უფრო სრულყოფილ საშუალო განათ...ებას შეექმნათ საჭირო სტაბილობა სკოლის მუშაობაში, თა...ევეულად განვახორციელოთ პოლიტექნიკური სწავლე...ა შრომითი აღზრდის პრინციპები, სკკპ ცენტრალური...ა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ დაავა...ა სსრ კავშირის განათლების სამინისტროსა და მოკავშირე ...ბლიკათა განათლების (სახალხო განათლების) სამინისტ...ა შემოიღონ მეცნიერულად დასაბუთებული სასწავლო ...ი და პროგრამები. ამასთან საჭიროა უზრუნველყონ, ...განათლების შინაარსი შეესაბამებოდეს მეცნიერების, ...ეხნიკა და კულტურის განვითარების მოთხოვნებს; უზრუნ...ონ თანამიმდევნობა მეცნიერებათა საფუძვლების შეს...ი. სასწავლო მასალების უფრო რაციონალური განაწი...ა სწავლის წლების მიხედვით; დაიწესონ მეცნიერებათა ...ვლების სისტემატური სწავლება სწავლის მეთოდე...ა; აღმოფხვრან მოსწავლეთა ზედმეტად დატვირთვა ...ელო მეცადინეობით.

...უალო სკოლის გეგმაზომიერი და ორგანიზებული გადა...ა ახალ სასწავლო გეგმებსა და პროგრამებზე დაიწყო მომდინარე სასწავლო წლიდან და უნდა დამთავრდეს ძირითადად არაუგვიანეს 1970-1971 სასწავლო წლისა. საფუძვლად მიღებულია სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიისა და პედაგოგიკის მეცნიერებათა აკადემიის მიერ მომზადებული რეკომენდაციები სკოლების სასწავლო გეგმებისა და პროგრამების შესახებ. სკოლის ტიპობრივი სასწავლო გეგმა უნდა ითვალისწინებდეს სავალდებულო საათების შემდეგ მაქსიმალურ რაოდენობას შრომაში, ფიზიკურ კულტურასა და ხელოვნებაში მეცადინეობის ჩათვლით: I-IV კლასებისათვის — 24 საათს კვირაში; V-X (XI) კლასებისათვის — 30 საათს კვირაში. რუსეთის სფსრ ეროვნულ სკოლებში და სხვა მოკავშირე რესპუბლიკების სკოლებში ნებადართულია სასწავლო დატვირთვა ზემოაღნიშნულ ნორმებთან შედარებით გადიდდეს 2-3 საათით კვირაში თითოეულ კლასში.

იმისათვის, რომ გავალრმაოთ ბუნების მეცნიერებათა, მათ შორის ფიზიკა-მათემატიკისა, და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ცოდნა, აგრეთვე განვავითაროთ მოსწავლეთა მრავალმხრივი ინტერესები და ნიჭი, სკოლებს უფლება ეძლევათ აფარმოონ დაწყებული VII კლასიდან ფაკულტატური მეცადინეობა მოსწავლეთა არჩევანით.

დაწესებულია კლასების შემდეგი ზღვრული შევსება ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში: I-VIII კლასები — 40 მოსწავლე, IX-X (XI) კლასები — 35 მოსწავლე. ამასთან ნებადართულია სოფლის ეროვნული სკოლების IV-X (XI) კლასები, სადაც მოსწავლეთა რიცხვი 25 აღემატება, ორ ქვეჯგუფად დაიყოს რუსული ენის შესწავლისათვის.

რათა გავაუმჯობესოთ მოსწავლეთა პოლიტიკური სწავლება, მოვამზადოთ ისინი საზოგადოებრივ-სასარგებლო შრომისათვის, დადგენილება ავალებს პარტიულ, საბჭოთა, კომკავშირულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებს, სამრეწველო საწარმოთა, მშენებლობათა, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების ხელმძღვანელებს ყოველმხრივი დახმარება გაუწიონ სკოლებს მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის მოწყობაში, ამისათვის საჭირო სასწავლო-მატერიალური ბაზის შექმნაში, ადგილობრივ ბიუჯეტებიდან ასიგნებების გამოყოფაში. გათვალისწინებულია აგრეთვე ხისტემატურად წარმოებდეს მოსწავლეთა პროფესიული ორიენტირება, რისთვისაც მათ უნდა აცნობდნენ სახალხო მეურნეობისა და კულტურის სხვადასხვა დარგებს, საწარმოებს, კოლმეურნეობებს, საბჭოთა მეურნეობებსა და დაწესებულებებს, ყველაზე უფრო გავრცელებულ პროფესიებს.

სკოლების მიერ შეძენილი დადებითი გამოცდილების საფუძველზე ნებადართულია იყოს გარკვეული რაოდენობა საშუალო სკოლების და კლასებისა, სადაც IX-X (XI) კლასებში იწარმოებს მათემატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის, ფიზიკისა და რადიოელექტრონიკის, ქიმიისა და ქიმიური ტექნოლოგიის, ბიოლოგიისა და აგრობიოლოგიის, ჰუმანიტარული საგნების გაღრმავებული თეორიული და პრაქტიკული სწავლა.

სსრ კავშირის განათლების სამინისტრომ, სსრ კავშირის პედაგოგიკის მეცნიერებათა აკადემიამ მოკავშირე რესპუბლიკათა განათლების (სახალხო განათლების) სამინისტროებთან ერთად დაეგეგმათ შეიმუშაონ მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის გაუმჯობესების, მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხისათვის სკოლების ხელმძღვანელთა და მასწავლებელთა პასუხისმგებლობის გადიდების ღონისძიებანი, აგრეთვე საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების კურსდამთავრებულთა მედლეგით დაჯილდოების ახალი დებულების პროექტი, რომელშიც გათვალისწინონ ქნების სიგელების შემოღება საშუალო სკოლების იმ კურსდამთავრებულთა დასაჯილდოებლად, რომლებმაც განსაკუთრებული წარმატება გამოიჩინეს ცალკეულ საგნებში.

დადგენილება პარტიული და საბჭოთა ორგანოების ყურადღებას მიაქცევს იმას, რომ ამ ბოლო დროს ფართოდ გავრცელდა პრაქტიკა, რომ სწავლის პერიოდში მოსწავლეებს იყენებენ სასოფლო-სამეურნეო და სხვა საბუთაოებზე, რომელიც არ არის უშუალოდ დაკავშირებული სწავლის პროცესთან. წინადადება ეძლევათ არ დაუშვან მოსწავლეთა, აგრეთვე მასწავლებელთა და სკოლების ხელმძღვანელთა გამოყენება ისეთ საქმეზე, რომელიც მათს პირდაპირ მოვალეობას არ შეადგენს.

სსრ კავშირის განათლების სამინისტრომ, მოკავშირე რესპუბლიკათა განათლების (სახალხო განათლების) სამინისტროებმა, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიამ, სსრ კავშირის პედაგოგიკის მეცნიერებათა აკადემიამ, სსრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრომ და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებულმა ბეჭდვითი სიტყვის კომიტეტმა უნდა განახორციელონ ღონისძიებანი, რათა შექმნან სტაბილური მაღალხარისხოვანი სასკოლო სახელმძღვანელები, სასწავლო დამხმარე სახელმძღვანელოები მოსწავლეთათვის და მეთოდური სახელმძღვანელები მასწავლებლებისათვის, მოიზიდონ მათ დასაწერად წამყვანი მეცნიერები და გამოცდილი მასწავლებლები.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს სახსწავლო დამხმარე სახელმძღვანელოების შედგენას კომუნისტური მორალის, ინტერნაციონალური მეგობრობისა და მსოფლიოს ხალხთა სოლიდარობის ჩანერგვის საკითხებზე.

სახალხო განათლების ორგანოებს წინადადება ეძლევათ გააუმჯობესონ სკოლის მუშაობა მოსწავლეთა შეგნებული დისციპლინისა და ქცევის კულტურის ამაღლებისათვის. საჭიროა, რომ თითოეული სკოლა გახდეს ბავშვებთან აღმზრდელობითი მუშაობის მაორგანიზებელი ცენტრი თავისი საქმიანობის რაიონში.

საშუალო სკოლების შტატებში შემოღებულია ბავშვებთან კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზატორის თანამდებობა (სკოლის დირექტორის მოადგილის უფლებებით).

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებს დაავალეს გაზარდონ მომთხოვნელობა სახალხო განათლების განყოფილებებისადმი, სკოლების დირექტორებისადმი, ფიზკულტურული, კომკავშირული ორგანიზაციებისადმი და არმიის, ავიაციისა და ფლოტის ხელმძღვანელობა ნებაყოფლობითი საზოგადოებრივ ორგანიზაციებისადმი მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისა და თავდაცვით-სასპორტო მუშაობის მდგომარეობისა და ხარისხისათვის.

სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს, სსრ კავშირის კულტურის სამინისტროს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ კინემატოგრაფიის კომიტეტს, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ ბეჭდვითი სიტყვის კომიტეტს და შემოქმედებით კავშირებს დაევალათ შეიმუშაონ მოსწავლეთა ესთეტიკური აღზრდის გასაუმჯობესებელი ღონისძიებანი. ამასთან გაითვალისწინონ: კინოფილმების გამოშვება, ახალი სპექტაკლების მომზადება მოსწავლეთათვის; ხალხავშო სპექტაკლებისა და კინოსეანსების რაოდენობის გადიდება დასვენების დღეებსა და სასკოლო არდადეგების დროს; საბჭოთა და საზღვარგარეთის მწერლების კლასიკური და საუკეთესო ნაწარმოებთა სასკოლო სერიის გამოცემა; საუკეთესო მხატვრულ ნაწარმოებთა ფონო-ქრესტომათიებისა და რეპროდუქციების გამოშვება; მიზნობრივი კონცერტების მოწყობა მოსწავლეთათვის; ხელოვნების დარგის სპეციალისტთა და შემოქმედებით მუშაკთა ჩაბმა ბავშვებთან სასწავლო და კლასგარეშე მუშაობისათვის.

(დასასრული მე-2 გვ.)

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

18 ნოემბერს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში გაიმართა პარტიული, საბჭოთა, პროფკავშირული, კომკავშირული, სამეურნეო, სამეცნიერო და შემოქმედებითი ორგანიზაციების ხელმძღვანელთა რესპუბლიკური თათბირი, რომელიც მიეძღვნა მიმდინარე წლის მუშაობის ზოგიერთ შედეგს და რესპუბლიკის მეურნეობისა და კულტურის შემდგომი განვითარების ამოცანებს 1967 წელს.

თათბირზე მოხსენება გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ამხ. ვ. პ. მჟავანაძემ.

მოხსენების განხილვაში მონაწილეობდნენ ამიერკავკასიის რკინიგზის უფროსი ბ. ქადაგიძე, საქართველოს კომპარტიის აჭარის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ა. თხილაიშვილი, პარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი შ. კობახიძე, პარტიის თელავის რაიკომის პირველი მდივანი ა. ვარდოშვილი, პარტიის ახალქალაქის რაიკომის პირველი მდივანი ს. პეტროსიანი, საქართველოს კომპარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ვ. კობახია, საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის მინისტრი ვ. ვადაჭკორია, პარტიის წითელწყაროს რაიკომის პირველი მდივანი ა. გონაშვილი, საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრი ო. თაქთაქიშვილი, საქართველოს სსრ მშენებლობის მინისტრი ბ. ვაშაკიძე.

საბოლოო სიტყვა წარმოთქვა ამხ. ვ. პ. მჟავანაძემ. (საქდესი).

უზბეკეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი

ტაშკენტი, 17 ნოემბერი. (საქდესი). დღეს მუშაობა დაიწყო უზბეკეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის V პლენუმმა.

დღის წესრიგის პირველ საკითხზე, — პირველადი პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობის გაძლიერების ღონისძიებანი და მათი როლის ამაღლება სკკპ XXIII ყრილობის მოთხოვნათა შესაბამისად, — მოხსენება გააკეთა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, უზბეკეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა შ. რ. რაშიდოვმა.

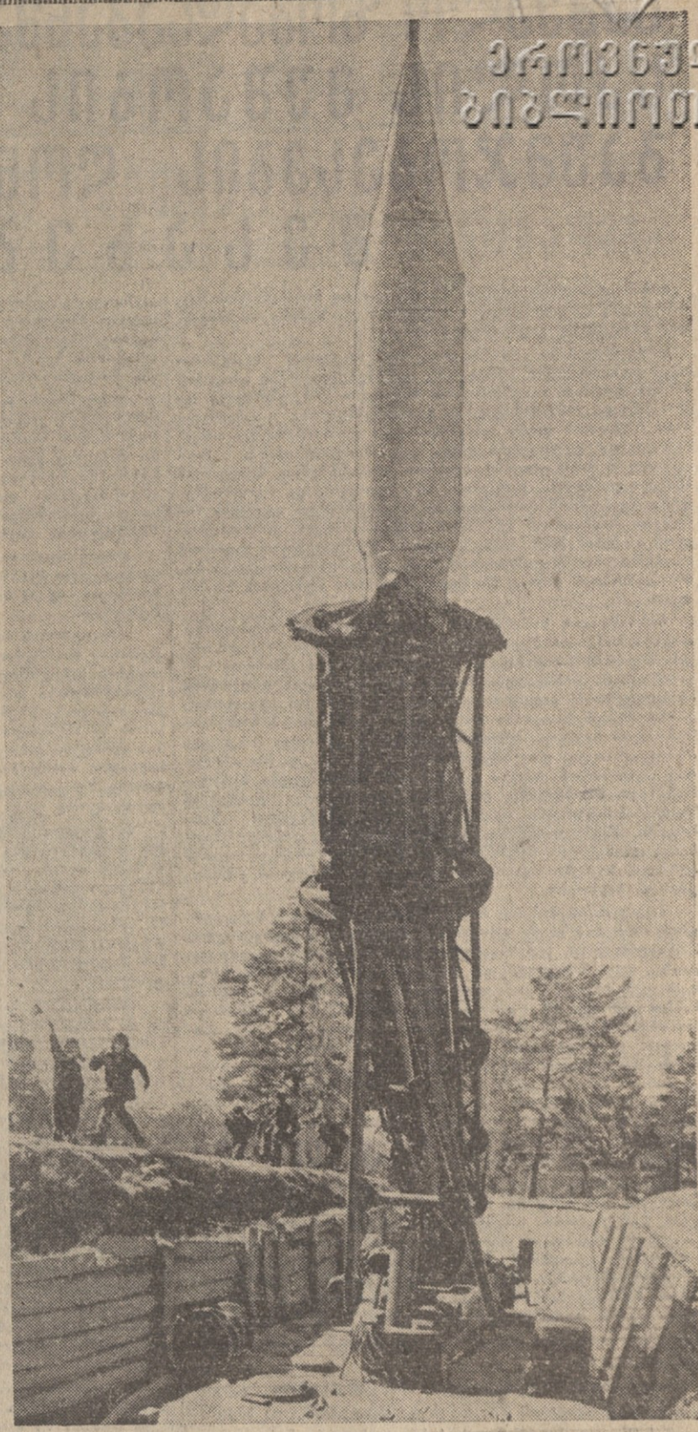

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სსრ კავშირის სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა სრულიად საკავშირო საბჭოს

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო და პროფესიული კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭო მაურჯალად ულოცავენ სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა სრულიად საკავშირო საბჭოს და მისი სახით მეცნიერებს, ინჟინრებს, კონსტრუქტორებს, ტექნიკოსებს, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებსა და ნოვატორ მუშებს ჩვენი ქვეყნის სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა 100 წლისთავს.

დიდი და სახელოვანი გზა განვლეს სამეცნიერო-ტექნიკურმა საზოგადოებებმა. მათი ისტორია მჭიდროდ არის დაკავშირებული საბჭოთა მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარებასთან. სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოებების დამაარსებელთა და აქტიურ წევრთა შორის იყვნენ მსოფლიოში სახელგანთქმული მეცნიერები დ. ი. მენდელეევი, ა. ს. პოპოვი, ფ. ა. ჩერნოვი, პ. ნ. იაბლოჩკოვი და ჩვენი საშობლოს მეცნიერების სხვა გამოჩენილი წარმომადგენლები.

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვების შემდეგ მეცნიერებისა და ტექნიკის განვითარება ჩვენს ქვეყანაში საზოგადოების საწარმოო ძალების მძლავრი ზრდის ერთ-ერთი გადამწყვეტი ფაქტორი გახდა. კომუნისტური პარტია, მთავრობა, პროფკავშირები ყოველდღიურად ზრუნავენ მეცნიერთა, ინჟინერ-ტექნიკური ინტელიგენციის ნაყოფიერი საქმიანობის, შრომელთა მასობრივი მეცნიერულ-ტექნიკური შემოქმედების განვითარების პირობების შესაქმნელად. საბჭოთა მეცნიერებამ და ტექნიკამ სერიოზულ წარმატებებს მიაღწიეს. ჩვენს ქვეყანას მოწინავე პოზიციები უკავია კოსმოსური სივრცის კვლევაში, ბირთვული ფიზიკაში, ელექტრონიკაში, რადიოტექნიკაში, მეტალურგიაში, რაკეტულ ტექნიკაში, თვითმფრინავმშენებლობასა და მთელ რიგ სხვა დარგებში. შვიდწლედის განმავლობაში დაჩქარდა მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის და სახალხო მეურნეობაში მეცნიერებისა და ტექნიკის მიღწევების დანერგვის ტემპი.

სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოებანი გახდნენ დიდი ძალა, რომელიც აქტიურად უწყობს ხელს საბჭოთა მეცნიერების წარმატებებსა და ტექნიკურ პროგრესს. ამ საზოგადოებებს დიდი წვლილი შეაქვთ საწარმოების და სახალხო მეურნეობის დარგების ტექნიკური ხელახალი აღჭურვის საქმეში, ხელს უწყობენ მეცნიერების, ტექნიკის მიღწევებისა და მოწინავე გამოცდილების დანერგვას სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში, მაღალეფექტიანი ტექნოლოგიური პროცესების ათვისებას, საბჭოთა ბუნებრივ სიმდიდრეთა გამოყენებას. კომუნისტური პარტია და მთავრობა, საბჭოთა ხალხი დიდად აფასებენ მეცნიერთა, ინჟინერ-ტექნიკური ინტელიგენციის და წარმოების ყველა ნოვატორის შემოქმედებითს შრომას ჩვენი სოციალისტური სამშობლოს საკეთილდღეოდ, კომუნიზმის გამარჯვებისათვის.

სკკპ XXIII ყრილობამ დასახა ამოცანა უახლოეს ხუთწლეულში უზრუნველყოფთ საბჭოთა საზოგადოების მნიშვნელოვანი წინსვლა კომუნისტური მშენებლობის გზაზე, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შემდგომი განვითარება, ჩვენი ქვეყნის ეკონომიური და თავდაცვითი ძლიერების განმტკიცება, ჩვენი ხალხის ცხოვრების დონის არსებითი ამაღლება. ახალი ხუთწლედი ტექნიკური პროგრესის, მეცნიერებისა და ტექნიკის ყოველნაირად განვითარებისა და მათი მიღწევების გამოყენების, შრომის ნაყოფიერების ზრდის, საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობის გადიდების ხუთწლედია.

ამასთან დაკავშირებით სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა წინაშე ახალი, ფართო ჰორიზონტები ისახება. აერთიანებენ რა მეცნიერებისა და ტექნიკის პროგრესისათვის აქტიურ მებრძოლებს, მათ ყოველნაირად უნდა შეუწყონ ხელი ხუთწლიანი გეგმის დავალებათა განხორციელებას, განსაკუთრებით საწარმოო ძალების განვითარებას ციმბირის, შორეული აღმოსავლეთისა და შუა აზიის რაიონებში, შრომის ნაყოფიერების გადიდებას სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში, ტექნიკურად ახალი, უფრო სრულყოფილი პროდუქციის წარმოების სისტემატურ ათვისებას, მისი ხარისხის გაუმჯობესებასა და თვითღირებულების შემცირებას. საზოგადოებათა ორგანიზაციების, მილიონობით სპეციალისტისა და ნოვატორი მუშის ინიციატივა და ენერგია უნდა მობმარდეს მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებასა და მეცნიერების, ტექნიკის მიღწევებისა და მოწინავე გამოცდილების დანერგვას წარმოებაში, ახალი ტექნიკის გეგმების უთუო შესრულებას. უფრო ფართოდ უნდა ჩაეაბაბთ საზოგადოებათა შემოქმედებითი ძალები წარმოების კომპლექსური მექანიზაციისა და ავტომატიზაციის, შრომის მეცნიერული ორგანიზაციის დანერგვის, წარმოების კულტურის ამაღლების ამოცანების გადაწყვეტაში. სამეცნიერო-ტექნიკურმა საზოგადოებებმან განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დუთმოს წარმოების დაგეგმვისა და ეკონომიური სტიმულირების შემდგომი სრულყოფის, ძირითადი ფონდების გამოყენების „გაუმჯობესების, საწარმოთა საწარმოო სიმძლავრეების დროზე ამოქმედებისა და ათვისების საკითხებს. თვითეული მეცნიერი მუშაკის, კონსტრუქტორის, დამპროექტებლის, ინჟინრის, ტექნიკოსის, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტისა და ნოვატორი მუშის მოვალეობაა პირადი შემოქმედებითი წვლილი შეიტანოს ხუთწლიანი გეგმის შესრულების საქმეში.

სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა დიდმნიშვნელოვანი ამოცანაა ყოველნაირად აამაღლონ ინჟინერთა, ტექნიკოსთა და სხვა სპეციალისტთა, ნოვატორ მუშათა და მშრომელი მასების ტექნიკური და ეკონომიური ცოდნის დონე, დაუცხრომლად გაუწიონ პროპაგანდა მეცნიერების, ტექნიკისა და მოწინავე გამოცდილების მიღწევებს, უნდა განვითარდეს და განამტკიცდეს საზოგადოებათა ორგანიზაციების საქმიანი თანამშრომლობა სახელმწიფო, სამეურნეო და საგეგმო ორგანოებთან, სამეცნიერო დაწესებულებებთან. საზოგადოებათა მთელი ორგანიზატორული მუშაობა განმტკიცებული უნდა იყოს გაბედული შემოქმედებითი ძიებით, ზრუნვით მეცნიერებისა და წარმოების კავშირის განმტკიცებისათვის, იმისათვის, რომ თეორია ინჟინერ-ტექნიკური ინტელიგენცია და მუშათა და მოსამსახურეთა ფართო ფენები ჩაებან წარმოების სრულყოფის შემოქმედებითს საქმიანობაში.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო და პროფესიულ კავშირთა სრულიად საკავშირო ცენტრალური საბჭო გამოთქვამენ მტკიცე რწმენას, რომ სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოებანი კიდევ უფრო აქტიურად იბრძოლებენ საბჭოთა მეცნიერების განვითარებისა და სახალხო მეურნეობის ტექნიკური პროგრესისათვის და საყოველთაოსახალხო დღესასწაულს — დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავს აღნიშნავენ ახალი შემოქმედებითი წარმატებებით ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური მშენებლობის ამოცანების განხორციელებისათვის ბრძოლაში.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი | **სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო** | **საკავშირო პროფსაბჭო**

ვეგობრობისა და ძმობის მიტინგი

17 ნოემბერს საღამოს 4 საათზე კრემლის თეატრში გაიხსნა სამეცნიერო-ტექნიკური საზოგადოებათა სრულიად საკავშირო საბჭოს სხდომა ალეფსუმი. ალეფსუმი ეძღვნება ჩვენს ქვეყანაში სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა დაარსების 100 წლისთავს.

მოხსენება გააკეთა სამეცნიერო-ტექნიკურ საზოგადოებათა სრულიად საკავშირო საბჭოს თავმჯდომარემ ვ. გ. სილუანოვმა. (საქდესი).

სოფია, 17 ნოემბერი. საქდესის სპეციალური კორესპონდენტები დ. ბოხაროვი და ნ. კოჩეშკოვი გვაცნობინებენ: დღეს ბულგარეთის კომპარტიის IX ყრილობაზე ჩამოსული საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დელეგაცია, რომელსაც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ლ. ი. ბრეჟნევი მეთაურობს, ეწვია კრემიკოვის მეტალურგიულ კომბინატს — ბულგარეთის უდიდეს სამრეწველო საწარმოს, რომელიც საბჭოთა კავშირის დახმარებით შენდება. დელეგაციას ახლდნენ ბულგარეთის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ხ. ტოდოროვი და ჟივკოვის, აგრეთვე ბულგარეთ-საბჭოთა კავშირის ურღვევი მეგობრობის ...

...ბულგარეთ-საბჭოთა კავშირის ურღვევი მეგობრობის ...

...ბულგარეთ-საბჭოთა კავშირის ...

...ბულგარეთ-საბჭოთა ...

...ბულგარეთ-საბჭოთა ...

...ბულგარეთ-საბჭოთა ...

(დასასრული მე-2 გვ.)

საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

(დასასრული)

დასახულია ღონისძიებანი მშობელთა და მოსახლეობას შორის პედაგოგიური ცოდნის ბეჭდვითი და ზეპირი პროპაგანდის ძირეულად გაუმჯობესებისათვის.

დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესოს სასკოლო კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობა, აამაღლოს მათი მუშაობის დონე. კომკავშირული და პიონერული ორგანიზაციების ყურადღება უნდა გავამახვილოთ იმაზე, რომ აღზარდონ მოსწავლეები იდეური თვითრწმენით, შეაყვარონ ხწავლა და შრომა, განუვითარონ ინიციატივა და თვითმოქმედება. შეიმუშაონ ღონისძიებანი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით ბავშვებთან მუშაობის მოწყობისათვის, განახორციელონ ღონისძიებანი, რათა სკოლები უზრუნველყონ უფროსი პიონერთა ხელმძღვანელებით, სხრ კავშირის განათლების სამინისტროსთან ერთად მოაწყონ პიონერთა მუშაკების მომზადება.

სამრეწველო საწარმოების, მშენებლობების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების პარტიულ, პროფკავშირულ, კომკავშირულ ორგანიზაციებს წინადადება მიეცათ მუდმივი კავშირი იქონიონ ამ სკოლებთან, სადაც მათი მუშაკების ბავშვები სწავლობენ, დაინტერესდნენ ოჯახში მოსწავლეთა აღზრდის პირობებით. შეეხალონ ბავშვთა აღზრდის საკითხების განხილვა პარტიულ, პროფკავშირულ და კომკავშირულ კრებებზე, უფროს აქტიურად დაეხმარონ ოჯახსა და სკოლას, ზემოქმედება მოახდინონ ისეთ მშობლებზე, რომლებიც დაუდევრად ეკიდებიან შვილების აღზრდას. რეკომენდებულია სამრეწველო საწარმოებში, მშენებლობებზე, დაწესებულებებში, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში შეიქმნას მოზარდი თაობის აღზრდის საქმეში ოჯახისა და სკოლის ხელშემწყობი კომისიები ან საბჭოები.

ითვალისწინებენ რა, რომ სახალხო განათლების შემდგომი გაუმჯობესების საქმე უწინარეს ყოვლისა დამოკიდებულია მასწავლებლებზე, მის მეცნიერულ და მეთოდურ კვალიფიკაციაზე, იდეურ-პოლიტიკურ და კულტურულ ჰორიზონტზე, ხალკ ცენტრალური კომიტეტი და სხრ კავშირის მინისტერთა საბჭო უფარადებს იმას, რომ საჭიროა სათანადო პირობები შეიქმნას მასწავლებელთა წარმატებით მუშაობისათვის, კვალიფიკაციის სისტემატური ამაღლებისათვის, განათლების მუშაკთა შრომის დაცვის შედგენილობისა და უპირატესობათა შესახებ კანონების უფუო შესრულება. მუდმივი ზრუნვა მასწავლებლის ავტორიტეტზე, ახალგაზრდობის სწავლებისა და აღზრდისათვის მისი შრომის უფრო სწორად გამოყენებაზე უნდა იყოს ყველა პარტიული, საბჭოთა, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანოს საქმე.

სხრ კავშირის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო, სხრ კავშირის განათლების სამინისტრო, სხრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტთან და მოკავშირე რესპუბლიკების განათლების (სახალხო განათლების) სამინისტოებთან ერთად ვალდებული არიან წლიური სახალხო-სამეურნეო გეგმების შემუშავებისას გათვალისწინონ მასწავლებლებზე ფაქტიური მოთხოვნის დაკმაყოფილება და ისე განაწილონ პედაგოგიურ სასწავლებლებში მიღების ოვითეული მოკავშირე რესპუბლიკისათვის კონტინგენტები.

გათვალისწინონ პედაგოგიურ სასწავლებლებში, პედაგოგიური ინსტიტუტების შესაბამის ფაკულტეტებზე და სპეციალურ საშუალო და უმაღლეს სასწავლებლებში მუსიკისა და ხიმღერის, სახვითი ხელოვნების, ფიზიკური აღზრდის, ხაზვისა და შრომის მასწავლებლთა მომზადება საკმარო რაოდენობით.

დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ საჭიროა განმტკიცდეს სკოლა-ინტერნატები და სასკოლო საბავშვო სახლები. ნავარაუდევია გაფართოვდეს სანატორიუმ-სატყეო სკოლებისა და სპეციალური სკოლა-ინტერნატების ქსელი.

სკოლის მუშაობისათვის უფრო ხელსაყრელი მატერიალურ-ტექნიკური პირობების შექმნის მიზნით სხრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს, სხრ კავშირის სახმშენს, სხრ კავშირის სამინისტროებსა და უწყებებს, აგრეთვე მოკავშირე რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს წინადადება მიეცათ მშენებარე სამრეწველო საწარმოთა და საუწყებო საცხოვრებელ მასივთა კრებსით ხარჯთაღრიცხვებში გათვალისწინონ შესაბამისი დარგის კაპიტალური დაბანდების ხარჯზე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების შენობების აგება.

დადგენილია, რომ სკოლების მშენებლობა სოფლად უნდა წარმოებდეს კომპლექსურად მასწავლებელთა ბინებთან ერთად. ხოლო რვაწლიანი და საშუალო სკოლების მშენებლობა, როგორც წესი, დაშორებულ დასახლებულ პუნქტებში მცხოვრებ მოსწავლეთა ინტერნატებთან ერთად. სახლრები ინტერნატებისა და მასწავლებელთა სახლების მშენებლობისათვის მიზნობრივი დანიშნულებით უნდა გამოიყოს საბინაო მშენებლობის საერთო ასიგნებათა ხარჯზე.

დადგენილებით განისაზღვრა, რომ სახკოლო საბინაო ფონდი ეკუთვნის სახალხო განათლების ორგანოებს და არ შეიძლება ან იმ პირთა შესახლება, რომლებიც სკოლაში არ მუშაობენ.

სხრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტი და სხრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების სახელმწიფო კომიტეტი ითვალისწინებენ რა კოლმეურნეობებისა და სხვა ორგანიზაციების მიერ სკოლების ინიციატივიანი მშენებლობის ფართო გაჭანების ვალდებულება არიან ამ მშენებლობებისათვის მასალებისა და მოწყობილობის ფონდები გამოყონ იმავე საფუძველზე, როგორც სკოლებისათვის, რომლებიც სახელმწიფო კაპიტალურ დაბანდებათა ხარჯზე შენდება. ყველა მშენებარე სასკოლო შენობა ხაქსპლოატაციოდ უნდა გადაეცეს სასწავლო წლის დამდეგს.

პარტიული, საბჭოთა, კომკავშირული და პროფკავშირული ორგანიზაციები და სამეურნეო ხელმძღვანელები მოწოდებული არიან ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი იმას, რომ საბრეწველო საწარმოებმა, მშენებლობებმა, კოლმეურნეობებმა, საბჭოთა მეურნეობებმა, დაწესებულებებმა, სასწავლებლებმა, სამეცნიერო-საკვლევმა ინსტიტუტებმა, საზოგადოებრივმა ორგანიზაციებმა შეიობა გაუწიონ სკოლებს, რათა დაეხმარონ მათ მატერიალური ბაზისა და მოსწავლეთა აღზრდის განმტკიცებაში.

სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო და სხვა საწარმოებსა და ორგანიზაციებს ნება ეძლევათ უსასრულოდ გადასცენ სკოლებს მოწყობილობა და მასალები, აგრეთვე ზეგეგმით დაგროვებათა ანგარიშზე გაიღონ სკოლების მშენებლობის, რემონტისა და აღკურვის ხარჯები.

დასახულია ღონისძიებანი, რომ სასწავლო პროცესში უფრო ფართოდ გამოიყენონ ტექნიკური საშუალებანი, კინო და ტელევიზია.

დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების განვითარების თანამედროვე ეტაპი დაბეჭითებით მოითხოვს სკოლების ხელმძღვანელობის სამეცნიერო დონის ამაღლებას, სახალხო განათლების ორგანოთა ინსტრუქტორების შემადგენლობის განმტკიცებას, განსაკუთრებით რაიონულ განყოფილებებში. ამასთან დაკავშირებით სხრ კავშირის განათლების სამინისტროს, სხრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროსა და სხრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს შრომისა და ხელფასის საკითხთა სახელმწიფო კომიტეტს დაეკალა შეიმუშაონ დებულებანი სახალხო განათლების ორგანოებში ინსპექტორთა რიცხობრივი შემადგენლობისა და შრომის ანაზღაურების პირობების შესახებ.

ადგილობრივ პარტიულ ორგანოებს წინადადება მიეცათ დაეხმარონ სახალხო განათლების განყოფილებებს ინსპექტორულ მუშაობაზე სკოლების ავტორიტეტიან ხელმძღვანელთა, მასწავლებელთა, სპეციალისტთა დაწინაურებაში, რომლებმაც კარგად იციან სასკოლო საქმე, შეუძლიათ გაავრცელონ მუშაობის დადებითი გამოცდილება.

სხრ კავშირის განათლების სამინისტროს დაეკალა შეიმუშაოს საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის წესდების პროექტი.

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სხრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ მოუწოდეს ყველა პარტიულ, საბჭოთა, კომკავშირულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციას შეუწყვიტონ ყურადღება და მზრუნველობა გამოიჩინონ სკოლების მიმართ, ახსოვდეთ, რომ ახალგაზრდა თაობის კომუნისტურად აღზრდა, ჩვენს ქვეყანაში განათლების შემდგომი განვითარება მთელი პარტიის, მთელი საბჭოთა ხალხის საქმეა.

ბრძანება

სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრისა

1966 წლის 19 ნოემბერი № 270 ქ. მოსკოვი

ამხანაგო ჯარისკაცებო და მატროსებო, სერჟანტებო და ზემდეგებო!

ამხანაგო ოფიცრებო, გენერლებო და ადმირალებო!

ამხანაგო სარაკეტო და საარტილერიო მრეწველობის მუშებო, ინჟინრებო და ტექნიკოსებო!

დღეს საბჭოთა ხალხი და მისი მამაცი შეიარაღებული ძალები ზეიმობენ სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის დღეს.

ეს ტრადიციული დღესასწაული აღინიშნება საბჭოთა ადამიანების დიდი პოლიტიკური და შრომითი აღმაღლობის, სკკპ XXIII ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის საყოველთაო-სახალხო ბრძოლის ერთარებაში, ყრილობისა, რომელმაც შეიმუშავა პარტიისა და სახელმწიფოს ეკონომიური და სოციალური პოლიტიკა ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური მშენებლობის ახალ დიდმნიშვნელოვან ეტაპზე.

მარაკეტეთა და არტილერისტთა დღესასწაული მიმდინარეობს მოსკოვის მისაგებმებთან ფაშისტ დამპყრობთა განადგურების 25 წლისთავის წინ. ამ ბრძოლაში გაისმა მრისხანე რაკეტული იარაღის პირველი ზალპები, მთელი სისრულით გამოელინდა, ისევე როგორც დიდი სამამულო ომის სხვა ფრონტებზე, სახელოვანი საბჭოთა არტილერისტების გულადობა, ვაჟკაცობა და დიდი ოსტატობა.

სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის პირად შემადგენლობას კარგად აქვს შეგნებული თავისი როლი ჩვენი სამშობლოს უშიშროების უზრუნველყოფის საქმეში. საბჭოთა მარაკეტეები და არტილერისტები სხვა გვარეობათა ჯარების მეომრებთან ერთად დაუცხრომლად იმაღლებენ პოლიტიკურ ცოდნას, მხიდრულ ოსტატობას და ყოველთვის მზად არიან შეასრულონ აგრესორი, თუ კი იგი გაბედავს საბჭოთა ადამიანების მშვიდობიანი აღმშენებლობითი შრომის ხელყოფას.

სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის დღეს ახალი შესანიშნავი მიღწევებით ეგებებიან საბჭოთა მარაკეტეები, სარაკეტო და საარტილერიო მრეწველობის კონსტრუქტორები, მუშები, ინჟინრები და ტექნიკოსები, რომელთა გონებითა და ხელით შეექმნა მრისხანე რაკეტული და საარტილერიო იარაღი.

მოგესალმებით და მოგილოცავთ საყოველთაოსახალხო დღესასწაულს — სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის დღეს.

ვუსურვებ [illegible] არტილერისტებს მოიპოვონ [illegible] — [illegible] და პოლიტიკურ მომზადებაში, [illegible] ლინისა და [illegible] დიდ უფროსობათა [illegible] ლების სახელოვანი საბრძოლო ტრადიციები.

მუშებსა და მოსამსახურეებს, ინჟინრებსა და ტექნიკოსებს, მეცნიერებსა და კონსტრუქტორებს, სარაკეტო და საარტილერიო მრეწველობის ყველა მუშაკს ვუსურვებ შემდგომ წარმატებებს სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის ყველაზე სრულყოფილი საბრძოლო ტექნიკით აღჭურვის საქმეში.

სარაკეტო ჯარებისა და არტილერიის დღის აღსანიშნავად **ვბრძანებ:**

დღეს, 19 ნოემბერს, 20 საათზე ადგილობრივი დროით ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქში — გმირ ქალაქ მოსკოვში, მოკავშირე რესპუბლიკების დედაქალაქებში, აგრეთვე გმირ ქალაქებში ლენინგრადში, ვოლგოგრადში, სევასტოპოლში, ოდესაში, გმირ ცხელ-სამაგრე ბრესტში მიცემულ იქნეს სალუტი ოცდაორმეტი საარტილერიო ზალვით.

გაუმარჯოს დიდ საბჭოთა ხალხს — კომუნიზმის მშენებელს!

გაუმარჯოს საბჭოთა შეიარაღებულ ძალებს და მათი საცეცხლე ძალის სიფხიზელს — სარაკეტო ჯარებსა და არტილერიას!

დიდება საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას — ყველა ჩვენი გამარჯვების სულისჩამდგმელსა და ორგანიზატორს!

სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრი, საბჭოთა კავშირის მარშალი

რ. მალინოვსკი.

რაკეტები და ადამიანები

სამხედრო პარადი დასასრულა უახლოვდებოდა. წუთიერ მოედანზე გამოჩნდა ორი ყვითელი მძლავრი სამსაფეხურიანი ბალისტიკური რაკეტა. მათ დიდი ინტერესი გამოიწვიეს ტრიბუნებზე.

ერთ-ერთი რაკეტა მოქაჯავდა კომკავშირელს გვარდიის ეფრეიტორს ლევ ბოგატირიოვს. მას ღონიერი ხელებით მაგრად ეჭირა საჭვირი.

— პარადში კი ვმონაწილეობდი მაგრამ, როგორც ეზმანი ვარ, ვნახე იგი, — აღიარა შემდეგ ეფრეიტორმა.

— ღელადიან?

— რასაკვირველია. ასეთი ტექნიკა ამჩენთ და ისიც წითელ მოედანზე...

სადღესასწაულო პარადზე სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარების იარაღის ჩვენების დიდი პატივი ეწილად ხვდა მსოფლიო საკავშირო მეომრებს. მესამე წელია, რაც ლევ ბოგატირიოვი მშობლიურ ტულას დაეშვებოდა და ჯარისკაცის მაზარა ჩაიცვა. ახლა იგი საბრძოლო და პოლიტიკური მომზადების წარჩინებულია, მეორე კლასის სპეციალისტია. მასთან ერთად საპარადო ჯაჭვიანში ნოსკოლოს ჩქილინი და ეფრეიტორი ალადიმერ გორბუნოვი ალადიმირის ოლქიდან. ისინიც კომკავშირელები, გვარდიელები არიან.

მათი ქვეგანაყოფის ცხოვრებაში უნინშვნელოვანესი მოვლენაა რაკეტების პრაქტიკული გაშვება. ყველა ოპერაცია ზუსტად ადადგენილ უნდა შესრულდეს, როგორც ნაწილში ამბობენ ხოლმე, „მაღალხარისხოვნად“. ეს მთავარია, რაზეც დამოკიდებულია რაკეტის ზუსტი და სასიმედო ფრენა.

თითეული მეომარს თავისი მოვალეობა აკისრია. ამ მარჯვე, მკვირცხლი ჯარისკაცების — ბოგატირიოვის, ჩქილინის, გორბუნოვის მიმართ მეთაურებს პრეტენზიები არა აქვთ.

ბევრი კარგი რამ შეიძლება ითქვათ აგრეთვე სხვებზეც. მაგალითად, თუ როგორ ამოქმედდებს სერგანტი ვასილ ფეენი, ანაზე პირდაპირ დამოკიდებულია სროლის სიზუსტე. სერგანტს მიუღია გაშვებაში მონაწილეობა, რაკეტა ზუსტად მიზანში მოხვდა, შეფასება უმაღლესი იყო.

ამ კიდევ ერთი მერაკეტე ალადიმერ ეფიმოვი ლეიტენანტი ვალენტინ ბელიაევი. მაიორი მას ახასიათებს, როგორც წარჩინებული ქვეგანაყოფის მეთაურს.

— რას ნიშნავს ეს?

— უწინარეს ყოვლისა — ეს ნიშნავს იმას, რომ მისი ქვეგანაყოფის მეომრებს არც ერთი შენიშვნა არა აქვთ სამსაფეხურში. თვითონ ოფიცერი პირველი კლასის სპეციალისტია და კარგად იცნობს ყველა პროცესს, რომლებიც რაკეტამდე ხდება. როდესაც რაკეტას ანაბეჭრებენ ამზადებენ, უფროსი ლეიტენანტი ასწრებს ჯარისკაცებისა და სერგანტების მოქმედების შემოწმებას, აგრეთვე სპეციალი მოკალეობის შერჩევებას — ეგი ხომ საბრძოლო ჯაჭვიანის ერთ-ერთი ნომერია...

* * *

— მერაკეტეთა ყოველდღიური მუშაობა ეს არის ბეჯითი მხედრული შრომა. ამბობს სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარების მოპატარსაყდლეს პირველი მოკაბილე გენერალ-კოლკოვნიკი. ფ. ტოლუბკო.

ძირითადად შესრულებულია ამოცანები, რომლებიც თავდაცვის მინისტრმა ჩვენს ნაწილებს დაუსახა 1966 წლისათვის. ჯარზარდა სარაკეტო ქვეგანაყოფთა საბრძოლო მზადყოფნა, ახალ, კიდევ უფრო მაღალ საფეხურზე ავიდა ჯარისკაცების, სერჟანტების, ოფიცრების ოსტატობა. ახლა ბევრ სარაკეტო ნაწილში თხუთმეტ ყოველი მეორე წარჩინებულია, ყოველი მესამე კლასის სპეციალისტია. ჩვენი ოქრის ფონდია ოფიცრები. ჯანსაკუთრებით გვახარებს ეგთი წარმატებანი: თუ შარშან „კარგზე“ და „ფრიადზე“ ფასდებოდა ოფიცერთა 75 პროცენტის მომზადება, ახლა კი რიცხვი 80 პროცენტამდე აიიზარდა. ამიტომ რაკეტების პრაქტიკული გაშვების დროს საუკეთესო და კარგი შედეგები ჩვეულებრივი მოვლენა გახდა.

— რეზორია დღეს სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარების საბრძოლო მაჩვენებლები?

— სტრატეგიული რაკეტულ-ატომური იარაღი, რომელსაც ბარისხორციად ახალი საბრძოლო თვისებები და შესაძლებლობები აქვს, ბევრად აჯობს შეიარაღებული ბრძოლის წარმოების ყოველ სხვა საშუალებას. საბჭოთა სტრატეგიულ რაკეტებს შეუძლიათ დიდი სიზუსტით მიტანონ მუტები დედამიწის ნებისმიერ წერტილში, რაც სიმძლავრით ბევრად აღემატება ყოველივე იმას, რასაც წარსულ ომებში იყენებდნენ. ჩვენ გლობალური რაკეტების აქვთ ფრენის უსაზღვრო სიშორე, შეუძლიათ დაბანონ სამიზნე ყოველი მიმართულებისაგან. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ინიციატივით შექმნილი სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარები საბჭოთა შეიარაღებული ძალების მთავარი სახეობაა, მათი ურყევი ძალის საფუძველია.

ჩვენი სტრატეგიული რაკეტების გასაშვები დანადგარები და ოვით რაკეტები გამოირჩევიან დიდი სიმიდრობით, შეუძლიათ იმოქმედონ ყოველ პირობებში, ყოველ დროს. მათი მთავარი დამახასიათებელი თვისებაა ის, რომ მუდამ მზად არიან საბრძოლო გამოყენებისათვის.

ბუნებრივია, რომ რაკეტულ-ატომური იარაღი განუწყვეტლივ უმჯობესდება, სულ უფრო იზრდება სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარების დამკვრელი ძალა.

— რაზეორია საკონტინენტთაშორისო რაკეტებზე ბასაშვები ბაზა?

— ეს არის ატომური თავდასხმისაგან კარგად დაცული ავტონომიური რაკეტული კომპლექსი. იგი შედგება საიმედოდ დაცული რაკეტიანი გასაშვები დანადგარებისაგან. ავტომატიზაციის მაღალი დონის გამო რაკეტების მომზადებასა და გაშვებას ძალზე ცოტა დრო სჭირდება, რაღაც წამები. რაკეტების ბუდმივ მზობას უზრუნველყოფს მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტთა შეზღუდული რაოდენობა.

სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარები შეიარაღებული არიან აგრეთვე მცირეგაბარიტიანი ბალისტიკურ რაკეტებით, რომლებსაც აქვთ მოქმედების როგორც საშუალო, ისე საკონტინენტთაშორისო რადიუსის თვითმფრინავი გასაშვები დანადგარები. მათი შექმნა ჩვენი მეცნიერების, ინჟინრების, მუშების თვალსაჩინო მიღწევაა. ასეთი რაკეტები მიუხელთებელია საჰაერო და კოსმოსური დაზვერვისათვის; ამასთანავე ისინი მუდამ მზად არიან გამანადგურებელი ატომური დარტყმა აგემონ აგრესორს.

— რა ტიპის რაკეტებით არის შეიარაღებული საბჭოთა არმია?

— სტრატეგიული დანიშნულების სარაკეტო ჯარები აღჭურვილი არიან იარაღით, რომელსაც აქვს პრაქტიკულად განუსაზღვრელი სიშორე, უდიდესი საცეცხლე ძალა, ტექნიკური სრულყოფა, დიდი საიმედობა, სიზუსტე, მაღალი საბრძოლო მზაობა დაუყოვნებლივი მოქმედებისათვის.

საბჭოთა სახმელეთო ჯარები აღჭურვილი არიან ოპერატიულ-ტაქტიკური დანიშნულების რაკეტებით, რომელთა მოქმედების სიშორე განისაზღვრება მრავალი ასეული კილომეტრით. მათი საშუალებით, მისაწვდომობია ფარგლებში, შეიძლება ძალზე ზუსტად დაგაზიანოთ ყოველნაირი მიზანი ატომური საომარი მასალით. მთელი რიგი დიდნიშვნელოვანი მაჩვენებლებით ეს რაკეტები ხასიათდებიან კაპიტალისტურ სახელმწიფოთა არმიების ასეთი დანიშნულების რაკეტებს. ოპერატიულ-ტაქტიკური დანიშნულების სარაკეტო ჯარები ახლა სახმელეთო ჯარების მთავარი საცეცხლე ძალაა.

ჩვენი ქვეყნის ხალხერო თავდაცვის ჯარების საბრძოლო ძალის საფუძველს შეადგენენ საზენიტო სარაკეტო ჯარები და რაკეტმზიდი ავიაგამანადგურებელი ავიაცია. საზენიტო რაკეტებს ფრენის დროს დედამიწიდან მართავენ, რაც საშუალებას გვაძლევს რაკეტა ზუსტად დავუშვნოთ სამიზნეს და მოვსპოთ იგი. შორი მოქმედების რაკეტმზიდ დამბერ ავიაგამანადგურელებს შეუძლიათ მოსპონ მოწინააღმდეგის ყველანაირი თვითმფრინავი და ფრთიანი რაკეტები ფრენის ყოველგვარ სიმაღლეზე და სიჩქარის დროს.

სამხედრო-საჰაერო ძალებს, რომლებიც შეიარაღებული არიან „ჰაერი-დედამიწა“ და „ჰაერი-ჰაერი“ კლასების რაკეტებით, შეუძლიათ დაიზიანონ ყოველნაირი მიზანი როგორც ხმელეთზე, ისე ზღვაში ან ჰაერში. ამასთანავე მოცემული ობიექტის საჰაერო თავდაცვის საშუალებათა მისაწვდომობის ზონაში შეუსაბამოდ. რაკეტმზიდი თვითმფრინავები, არსებითად, რაკეტების მოძრავი სასტარტო მოედნებია.

ახლა საბჭოთა სამხედრო-საზღვაო ფლოტის საბრძოლო ძალის საფუძველს შეადგენენ ატომური და ჩვეულებრივი მუზტიანი რაკეტებთან და ზორმავალი ტორპედოებით აღჭურვილი წყალქვეშა ნავები.

მაშასადამე, გადაჭარბებული არ იქნება თუ ვიტყვით, რომ ამჟამად რაკეტები საბჭოთა არმიის მთავარი დამკვრელი და საბრძოლო ძალაა.

— არის ფრთიანი და უფრთო რაკეტები, არსს ყუმბარა-თვითმფრინავები, რეიდ გასხსნაკვლევებისან ისინი ერთმანეთისაგან, რისთვის არსაა გათვალისწინებული?

— ფორმით, აეროდინამიკური სქემითა და კონსტრუქციული თავისებურებებით რაკეტები შეიძლება დაყოფილ ორ ჯგუფად: ბალისტიკური რაკეტები და ფრთიანი რაკეტები (მათ შორის ყუმბარა-თვითმფრინავები).

ბალისტიკური რაკეტა ეწოდება უფრთო ზორნიანი ავარატს, რომელიც, მიიღეს რა გარკვეული სიჩქარე, შემდეგ განაგრძობს თავისუფალ ფრენას ბალისტიკის კანონებით. სწორედ ასეთია ზეტ ნილი რაკეტები, რომელებსაც სადღესასწაულო პარადზე აჩვენებენ ხოლმე მოსკოველნი.

ფრთიანი რაკეტა ეს არის ზფრინავი აპარატი, რომელიც აგებულია. თვითმფრინავის სქემით, ასეთი აპარატი სტარტს იღებს დედამიწაზე წარმმართველი ბოლქმილების საშუალებით, ადის საჭირო სიმაღლეზე და ზიფრინავს, სანამ დაიწყებდეს სამიზნეზე პიკირებას. ფრთიანი რაკეტების სიჩქარე, როგორც წესი, ზნიშვნელოვნად აღემატება ბგერის სიჩქარეს.

ყუმბარა-თვითმფრინავები ეგვანან თვითმფრინავებს. მათ კეთებენ სტრატეგიული ან ტაქტიკური ბომბდამშენების ქვეშ და იყენებენ დედამიწაზე ან ზღვაში ისეთი ობიექტების წინააღმდეგ, რომელთა მისაგდებმებს იცავენ მძლავრი საჰაერო თავდაცვის საშუალებანი. ყუმბარა-თვითმფრინავი ჩვეულებრივი და თვითმართული საავიაციო ბომბისაგან განსხვავებით შეიძლება ჩაშოვაგდოთ მატარებელი თვითმფრინავიდან ბევრად ადრე, სანამ მიზანს მივუახლოვდებოდეთ. ჩამოგდების შემდეგ ყუმბარას ამწარად მართავენ, რომ მისი ფრენის ტრაექტორია [illegible] იცვლებოდეს გარკვეულად დროის მიხედვით. ეს მოწინააღმდეგეს უქმნის სიძნელეს დაცვითი იარაღის გამოყენებისათვის.

— რეზორი მართვის ტაქტიკურ [illegible] ?

— რაკეტის მართვა ზორციელდება [illegible] მთელი ტრაექტორიის ან მისი [illegible] ნაწილის მანძილზე მოქმედების [illegible] მიხედვით. მართვის სისტემა იყოფა [illegible] რითად ჯგუფად: ტელემართვა, ავტონომიური სისტემები და თვითდამიზნების [illegible] (შეიძლება აგრეთვე ამ ჯგუფების [illegible] ცია).

ტელემართვა, ესე იგი მანძილზე [illegible] წარმოებს რადიოლოკაციური სადგურ[illegible] ვით მიზანში რაკეტების დამიზნებისა [illegible] რაკეტის ბორტზე რადიოკომანდის დ[illegible] ან რადიოსადაგებაციის საშუალებით. [illegible] შემთხვევაში რაკეტა მიფრინავს [illegible] თანმხლებ რადიოსალოკაციონ სადგურ[illegible] ზრო სხივში, რომელიც ამასთანავე [illegible] თვალთვალო და მართვის სადგური. ამ[illegible] რა რაკეტას სამზეოდან არ ანლეგ[illegible] დეს სხივის კონუსიდან და ამით ან[illegible] მას მიზანში.

რადიოსანაგებაციო სისტემა საშუალ[illegible] გვაძლევს რაკეტა ვმართოთ მანძილზე, [illegible] თან იგი მიზანს დაეგმიზნოთ გათვალ[illegible] ული პროგრამის შესაბამისად საჭირო მ[illegible] თულებით განლაგებული რადიოსანაგ[illegible] სადგურების სიგნალებით.

ავტონომიური სისტემა ფრენის [illegible] უზრუნველყოფს თვით რაკეტამდე განლაგ[illegible] ლი სპეციალური ხელსაწყოების საშუ[illegible] ბით. ამასთანავე გამორიცხულია დედ[illegible] დან რაკეტის ფრენაზე ზემოქმედება. [illegible] ტის ფრენის ტრაექტორია განისაზღ[illegible] სპეციალური პროგრამით სტარტზე.

რაც შეეხება თვითდამიზნების სისტ[illegible] მის საფუძველს შეადგენს მგრძნობიარე [illegible] მენტები, რომლებიც რეაგირებას [illegible] მიზნის რაიმე გამოსხივებაზე — ინფ[illegible] ლი, სითბური, სინათლის, რადიოსხ[illegible] რაკეტის წინა ნაწილში მოთავსებული [illegible] მგრძნობიარე ელემენტი რაკეტას [illegible] შეხვედეს სამიზნეს.

რაკეტის მართვის ორგანოები [illegible] ბა სხვადასხვა აეროდინამიკური და [illegible] ნამიკური მოწყობილობა. გარდა ამისა, [illegible] ძრათობის მიმართულების შეცვლა [illegible] პატარა ძრავების საშუალებით, [illegible] სპეციალურად ამისათვის დადგმული [illegible] ტებზე.

* * *

საბჭოთა არმიის დიდებით მოსილ[illegible] ლებისა და შენაერთების ბანაზე შეეწინ[illegible] რაკეტო ჯარები წმიდად ინახავენ და [illegible] ლენენ შეიარაღებული ძალების [illegible] ტრადიციებს. მერაკეტე მეომრები [illegible] გუშაგზე დგანან, მათი პოზიციები [illegible] სამმოლოს თავდაცვის წინა ხაზია. [illegible] რა ჩვენი ქვეყნის მშვიდობიან შრომას, [illegible] თა და ღამით ისინი ჯანეულ[illegible] საბრძოლო მორიგეობას.

ა. მედვედევი

საკადესის კ[illegible]

მეგოგზროგისა და ქმოგის მიფინგი

(დასასრული)

ბულგარეთის ამ ახალ სახეს, განსაკუთრებული პატივისცემით სარგებლობს თქვენს ხალხში. და იგი ამის ღირსია. სახალხო ხელისუფლების წლებში ბულგარეთის მუშათა კლასმა უდიდესი წვლილი შეიტანა ბულგარეთის ინდუსტრიალიზაციაში, სოფლის მეურნეობის გარდაქმნაში, ახალი ქალაქებისა და სოფლების მშენებლობაში, კულტურასა და ხალხის ცხოვრების ბევრ სხვა დარგში.

არ შეიძლება აგრეთვე არ შევნიშნოთ, რომ ბულგარეთში მუშათა საუკეთესო კოლექტივებს ბძანვენ ქალაქისა და სოფლის შრომელები თავიანთი მუშაობის დროს. და ჩვენ სიხარულით აღვნიშნავთ, რომ თქვენი შესანიშნავი კოლექტივი ერთ-ერთი ყველაზე ბრწყინვალე მაგალითია ბულგარეთის მრავალი ასეული და ათასეული საწარმოს, თუ მშენებლობისათვის.

მე წლად მხვდა ბედნიერება გსტუმრებოდით ორი წლის წინათ. მაშინ კომბინატი ისინის იყო დგებოდა მწყობრში. ახლა იგი ძნელი საცნობია, იმდენად გაიზარდა. წარმომიდგენია, როგორ გიგანტად გადაიქცევა იგი, როცა ამუშავდება ახალი სიმძლავრენი, როგორც ეს გათვალისწინებულია IX ყრილობის დირექტივებით, როცა ამოქმედდება მესამე ბრძმედი, მთელი საკონვერტორო ხაამქრო, ცხელი და ცივი გლინვის დგანები, მოლსაგლინავი დგანი და სხვა ობიექტები.

სხვისა არ ვიცი, მაგრამ ჩემთვის, ყოფილი მეტალურგისათვის, ნამდვილი ბოეზია დავათვალიერო თქვენი კომბინატი, ყური მიეგდო როგორ გუგუნებს ბრძმედი, დავინახო როგორ მოდინება ლითონი. და როცა თვალს ვავლებ თქვენი გიგანტური მშენებლობის მთელ პანორამას, გული სიამაყით მევსება. წინათ ხომ ბულგარეთს არ ჰქონია საკუთარი მეტალურგია. მრეწველობას არ ჰქონდა თავისი „პური არსობისა“. დღეს კი თქვენ უკვე სოლიდური ბაზა გაქვთ: თქვენი მეტალურგიული მრეწველობის პირმშოსთან — ვ. ი. ლენინის სახელობის ქარხანასთან ერთად ბულგარეთს აქვს უზარმაზარი მეტალურგიული კომბინატი, რომლის პროდუქცია 1970 წლისათვის მილიონობით ტონა ლითონით აღირიცხება.

ნება მიბოძეთ, ძვირფასო ამხანაგო მეტალურგებო, თქვენს ყირილობაზე სკკპ დელეგაციის სახელით მოგილოცოთ შესანიშნავი წარმატებანი, რომლებსაც კომბინატმა მიაღწია, და სულით და გულით ვუსურვო თქვენს კოლექტივს, ბულგარეთის ყველა მეტალურგს ახალი დიდი გამარჯვებანი თქვენი შესანიშნავი ნამშობლოს სასახელოდ.

ბულგარეთის ყველა გულწრფელ მეგობარს ახარებს აგრეთვე თქვენი სოფლის მეურნეობის მიღწევები, რომელიც დაჩაგრული და პრიმიტიული მეურნეობიდან, როგორიც ოყო, გადაიქცა დიდად მექანიზებულ სოციალისტურ მეურნეობად. ეს თქვენი ხალხის დიდი და უაღრესად მნიშვნელოვანი მონაპოვარია.

თქვენი სოფლის მეურნეობა ჭეშმარიტად შესანიშნავ შედეგებს აღწევს. წელს ჰექტარზე საშუალოდ 28 ცენტნერი ხორბალი მოგიყვანია, რაც სოფლის მშრომელთა დიდი და დამსახურებული წარმატებაა.

ყირილობაზე დამაჯერებლად ითქვა, თუ რა შესანიშნავი მიღწევები მოიპოვა ბულგარელმა ხალხმა განათლების, მეცნიერების, კულტურის, ხელოვნების განვითარებაში.

თქვენი მიღწევები და თქვენი ქვეყნის შემდგომი განვითარების პერსპექტივები, რომლებიც დასახულია ბულგარეთის კომპარტიის IX ყრილობის დირექტივებში მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის შესახებ, ახარებენ და აღაფრთოვანებენ ბულგარეთის ყველა მეგობარს

საერთაშორისო ცხოვრება

გულითადი შეხვედრები ავსტრიაში

ვინ, 16 ნოემბერი. (საკ-ესი). დღეს ავსტრიის გემთსაშენებელი ...ოვნების უდიდეს ცენტრ კორნი-...ურგში ჩამოვიდა სსრ კავშირის უმაღ-...ესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომა-...ე ნ. ვ. პოდგორნი, რომელიც სახელმ-...ფო ვიზიტად იმყოფება ავსტრიაში. ...თან ერთად იყვნენ საბჭოთა და ავსტ-...ელი ოფიციალური პირნი.

...ნ. ვ. პოდგორნისა და სხვა სტუმრებს ...ასალმებელი სიტყვით მიმართა გემთ-...აშენის სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯ-...ომარე იოზეფ ვინდრაკმა. მან აღნიშ-...ნა, რომ გემთსაშენის კოლექტივის საკმი-...ნ კონტრაქტები საბჭოთა შემკვეთებ-...ან სულ უფრო ფართოვდება.

...საწარმოს დირექტორმა ერნსტ შვარც-...ა ალაპარაკა გემთსაშენის ისტორიაზე, ...რომელიც 100 წელზე მეტი ხნისაა, და ...ნი გაუსვა, რომ ამჟამად სსრ კავშირი ...ემთსაშენის მთავარი შემკვეთია.

...სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრე-...ზიდიუმის თავმჯდომარეს მიესალმა აგ-...ვე ქვემო ავსტრიის მთავრობის მე-...თაურის მოადგილე რუდოლფ პირში.

...შემდეგ სტუმრები მიიწვიეს საწარმოს ...ამკრეფილნი.

...გემთსაშენის ტერიტორიაზე გაიმართა ...ტინგი, რომელზეც სიტყვა წარმოთქვა ...სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზი-...დიუმის თავმჯდომარემ. მან მადლობა გა-...უცხადა გემთსაშენის ხელმძღვანელებს ...ინგენიერებურგში მიწვევისათვის, წარმა-...ტა უსურვა ავსტრიელ გემმშენებ-...ებს და მოუწოდა განამტკიცონ საბჭო-...თ კავშირისა და ავსტრიის ხალხთა მე-...გობრობა.

...ნ. ვ. პოდგორნისა და ავსტრიელ გემთ-...აშენებელთა მეგობრული და გულითადი ...ეტყველება დასასრულს გაიმართა საბჭო-...თ კავშირის მიერ შეკვეთილი ახალი გე-...ის შენებლობის დაწყების ცერემონია. ...�ასით ვენის ტაუში კალენბერგის ...ახე ავსტრიის რესპუბლიკის ფედერა-...ული პრეზიდენტის ფრანც იონასის სა-...ელით საუზმე გაუმართეს სსრ კავშირის ...აღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯ-...ომარეს ნ. ვ. პოდგორნეს.

ვენა, 17 ნოემბერი. (საკდესი). გუ-...ნ ბოფბურგის სასახლის ერთ-ერთ გა-...ართულებულ დარბაზში მიავლენენ ავს-...ია-საბჭოთა კავშირის საზოგადოების ...ევრები, რათა მისალმებოდნენ სსრ კავ-...ირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ...ავმჯდომარეს ნ. ვ. პოდგორნის.

...ელე სიტყვა წარმოთქვა ავსტრია-სა-...ბჭო კავშირის საზოგადოების პრეზი-...დენტმა პროფესორმა ჰუგო გლაზერმა. მან აღნიშნა, რომ სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ნ. ვ. პოდგორნის ... ...

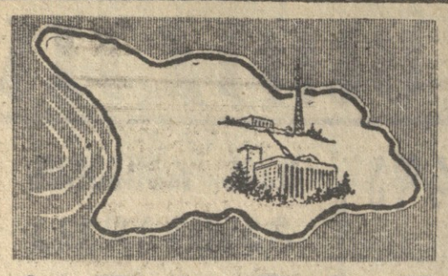

ამბები ცნობები

ქართული თვითმოქმედება პოლონეთში

ორჯონიკიძე. (საქ. კორ.). ამას წინათ პოლონეთში გაიმართა ვენიავსკის სახელობის თვითმოქმედ შემსრულებელთა მეორე საერთაშორისო ფესტივალი. ფესტივალში საბჭოთა კავშირიდან მონაწილეობა მიიღო ორჯონიკიძის რაიონის კულტურის სახლის სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლმა, რომლის მხატვრული ხელმძღვანელია საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე ი. აბაშიძე. ქართველთა დელეგაციას ხელმძღვანელობდა საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე კომპოზიტორი მ. ჩიტინაშვილი.

ორჯონიკიძის ანსამბლმა კონცერტები გამართა პოლონეთის რამდენიმე ქალაქში. მას ყველგან გულთბილად ხვდებოდნენ. ფესტივალის დასასრულს საქართველოდან წარგზავნილებს გადასცეს ფესტივალის ბროლის თასი და დიპლომი.

ჩვენი ინტერვიუ •

სალამი ქართველ კოლეგებს

საბჭოთა კავშირის მხატვართა კავშირის მოწვევით ჩვენს ქვეყანაში სტუმრად იმყოფება პოლონეთის მხატვართა კავშირის თავმჯდომარე, თანამედროვე ინტერიერის შესანიშნავი ოსტატი, პოლონური პლაკატის ფუძემდებელი თადეუშ გრონოვსკი.

პოლონელი მხატვრის ჩამოსვლა დაემთხვა მოსკოვში მისი ნამუშევრების გამოფენას. მოსკოვის შემდეგ თადეუშ გრონოვსკი მეფულით ეწვია თბილისს.

გაზეთ „კომუნისტის“ კორესპონდენტი შეხვდა პოლონელ სტუმარს საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმში და სთხოვა გაეზიარებინა საქართველოში მიღებული შთაბეჭდილებანი.

— საქართველოზე ბევრი რამ მსმენია, — განაცხადა თადეუშ გრონოვსკიმ, — ჯერ კიდევ პარიზში ყოფნისას გავეცანი შესანიშნავი ქართველი დიდოსტატის ლადო გუდიაშვილის შემოქმედებას. მე ვიცოდი, რომ საქართველო უძველესი კულტურის ქვეყანაა და ძლიერ მსურდა მისი ნახვა. დღეს დიდი კმაყოფილებით უნდა აღვნიშნო, რომ ჩემი ეს ინტერესი საფუძვლიანი ყოფილა, რადგან ყველაფერმა, რაც აქ ვნახე, დიდი შთაბეჭდილება დატოვა ჩემზე.

გუშინ ვიმოგზაურეთ ფასანაურისკენ, მოვინახულეთ ანანურის ციხესიმაგრე და ეკლესია, ფეოდალური ხანის ეს ამაყი ძეგლი, ვეწვიეთ საქართველოს უძველეს სატახტო ქალაქს მცხეთას, ფეხი შევდგით შესანიშნავ სვეტიცხოველში და არაგვსა და მტკვარს ჯვარის მიდამოებიდან გადმოხედეთ. დაუვიწყარი და წარმტაცი ხედია. ასეთი ბუნების წიაღში რა გასაკვირველია, რომ კარგი მხატვრები იბადებოდნენ.

...აღფრთოვანებული ვარ ფირუსმანის ნახატებით. მას ვიცნობდი პატარა მონოგრაფიული ხასიათის წიგნით, რომელიც ფრანგულად გამოვიდა ამ რამდენიმე წლის წინათ. ამავე წიგნიდან ვიცნობდი ფირუსმანის რეპროდუქციებს, მაგრამ ამჟამად, როცა ვნახე ორიგინალი, შემიძლია ვთქვა — ეს ფენომენალურია. არც ერთ მხატვარ-პრიმიტივისტს არ მოუხდენია ჩემზე ასე დიდი შთაბეჭდილება.

ნება მიბოძეთ თქვენი გაზეთის ხაშუალებით ჩემს ქართველ კოლეგებსა და ნიჭიერ ქართველ ხალხს გადავცე გულითადი სურვილები.

• ამჟობლიური ვეიფაჟუები •

თბილისის ზღვაზე. ფოტო ა. გურასაშვილისა.

უცხოელი დიპლომატები სოხუმში

სოხუმი, 18 ნოემბერი. (საქდესის კორ.). სოხუმში იყვნენ კანადის, დანიის, შვეიცის, მოსკოვის საელჩოთა პირველი მდივნები და დიდი ბრიტანეთისა და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის მოსკოვის საელჩოთა სავაჭრო მრჩევლები.

აეროპორტში სტუმრებს შეხვდნენ აფხაზეთის ასსრ ვაჭრობის მინისტრი ვ. ო. მარღანია და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს პასუხისმგებელი მუშაკები.

უცხოელი დიპლომატები მიიღო აფხაზეთის ასსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ მ. გ. ჩიქოვანმა. სტუმრები ეწვივნენ ოჩამჩირის რაიონის მოქვის საბჭოთა მეურნეობას და გულრიფშის ილიჩის სახელობის საბჭოთა მეურნეობის ტურისტულის მეურნეობას, იყვნენ კურორტ ახალ ათონში, სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის სოხუმის ექსპერიმენტალური პათოლოგიისა და თერაპიის ინსტიტუტში.

პავანის მსოფლიო სპორტიადის მეთერთმეტე ტურში

ყურადღების ცენტრში იდგა სსრ კავშირისა და იუგოსლავიის გუნდების მატჩი. წარმატება საბჭოთა გროსმაისტერებს ხვდათ 2,5:1,5. სპასსკიმ მოუგო პპრმას, ხოლო ივანოვ-პეტროსიანი, მატანოვიჩ-კორჩნოი და კოლუბაევსკი-მატულოვიჩი ყაიმზე შეთანხმდნენ.

ასეთივე ანგარიშით (2,5:1,5) ამერიკელებმა მოუგეს ჩეხოსლოვაკიელებს. აქაც სამი „შეხვედრა დამთავრდა ყაიმით, ფიშერმა კი დაამარცხა პასმანი.

საბჭოთა გროსმაისტერები — მსოფლიოს ჩემპიონები

პავანა, 18 ნოემბერი. (საქდესი). საბჭოთა გუნდმა გაიმარჯვა მსოფლიო ოლიმპიადის უკანასკნელისწინა ტურში არგენტინელ მოჭადრაკეებთან 3:1 და უკანასკნელი ტურის შედეგის მიუხედავად 36 ქულით მსოფლიო ჩემპიონის ოქროს თასი მოიპოვა.

ამერიკის შეერთებული შტატების მოჭადრაკეებს 31 ქულა და ერთი გადადებული პარტია აქვთ.

მოჭადრაკე ქალთა ტურნირი

კიევში დაიწყო XXVI საკავშირო ჩემპიონატის ფინალური ტურნირი ჭადრაკში ქალთა შორის.

პირველ ტურში მინსკელმა გ. არჩაკოვამ დაამარცხა ნ. ვოიცეხი (მოსკოვი), კ. სკეგინამ (მოსკოვის ოლქი) — თ. გოლოვეი (მინსკი). ესტონელ მ. რანიკუსა და ე. რუბცოვას (მოსკოვი) ორთაბრძოლა დამთავრდა ყაიმით. დანარჩენი პარტიები გადადგა.

შესარჩევი შესვედრები

ლონდონის „უიმბლეს“ სტადიონზე ფეხბურთში ევროპის პირველობის შესარჩევ მატჩში ერთმანეთს შეხვდნენ მსოფლიოს ჩემპიონი ინგლისის ნაკრები და უელსის გუნდი. ჩემპიონის უპირატესობა აშკარა იყო და გამარჯვებაც მას ხვდა 5:1 (3:1).

ბელგიაში ფოტლანდიის ფეხბურთელთა ნაკრებმა დაამარცხა ჩრდილოეთ ირლანდიის გუნდი 2:1.

ანგარიშით 2:1 ირლანდიის ფეხბურთელებმა ევროპის პირველობის შესარჩევ მატჩში მოუგეს თურქეთის გუნდს.

ქართული ხუროთმოძღვრების უძველესი ძეგლი

ათი წლის წინ, როცა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის ისტორიის, არქეოლოგიისა და ეთნოგრაფიის ინსტიტუტის ექსპედიცია პირველად შეუდგა თეთრი წყაროს რაიონის ადრეული ლოთონის ხანის კულტურის ძეგლების შესწავლას, ბედენის ზეგანზე ზღვის დონიდან 1.600-1.800 მ. სიმაღლეზე მიკვლეულ იქნა ხელოვნური წარმოშობის თორმეტიოდე ბორცვი და მათ შორის უდიდესი „გადაჭრილი გორა“. მისი არქეოლოგიური გათხრა ექსპედიციამ წელს იულისში დაიწყო და წარმატებით დასრულა ოქტომბრის რევოლუციის დღესასწაულის წინაღამეს, როცა ბედენზე პირველი თოვლიც მოვიდა.

„გადაჭრილი გორა“ ეკუთვნის კულტურის იმ ძეგლთა რიცხვს, რომლებსაც ყორღანებს, ანუ გორასამარხებს უწოდებენ. ისინი მიწის, ქვის ან კიდევ მათი ნარევის დიდი ფრილებია, გარდაცვლილ პირთა სამარხებს ზემოთ დაწყენული. ბევრ ქვეყანაში ყოფილა ასეთი ჩვეულება და არც საქართველოა ამ მხრივ გამონაკლისი. კარგად ცნობილია ადრინდელი ბრინჯაოს ხანის სამგორისა და ტყვიავის და ცოტა უფრო გვიანდელი თრიალეთის ყორღანები. ბევრმა მათგანმა შემოინახა ქართველი ერის ბრწყინვალე კულტურული წარსულის მაუწყებელი ნაშთები. მათ რიცხვს ახლა „გადაჭრილი გორაც“ მიემატა.

გორა წარმოადგენდა 8 მ. სიმაღლისა და 80 მ. დიამეტრის მიწაყრილს. ის შემოდან ედგა უზარმაზარ ორმოში წინასწარ ამოშენებულ ხის აკლდამას, რომლის იატაკი, კედლები და სახურავი მუხის მორებისაა, ხოლო ცარიელი სივრცე აკლდამასა და დამრეც კედლებიან ორმოს შუა შევსებულია ძალზე ორული წყობით და სუფთა თიხით.

მიტად თავისებურია აკლდამის აღნაგობა. მისი კედლები მოპირკეთებულია ერთმანეთთან მიჯრით მიდგმული ხის სვეტებით, რომლებსაც ნაქანდაკებია იცავდა ძირსა და თავში გადებული წყვილ-წყვილი მორი. სახურავი ბანური ჭერნია, შუაში ოდნავ შემაღლებული. ის აყრდნობოდა ერთი მრავი ორმოს ნაპირებს და მეორე მრავი ორ დედაბოძს ზემოთ გადებულ წყვილ კეხის ხეს. მთელ სახურავზე და იატაკზე დაფენილი ყოფილა დიდი ოსტატობით დაწნული ჭილობი.

დროთა განმავლობაში სახურავის დიდი ნაწილი ჩანგრეულა, ზოგიერთი კედლის სვეტები მიეხარ ნაკეცულა. შედარებით უფრო ადვილად მოაღწია ჩვენს დრომდე იატაკმა, დედაბოძმა და სახურავის აღმოსავლეთმა ნაწილმა. ჩანგრევის შედეგად აკლდამა მიწითა და ხის მასალით ავსებულა, ხოლო შიგ მდებარე საგნების უმრავლესობა დამტვრეულა. მიუხედავად ამისა, ბევრი მათგანის თავდაპირველი მოყვანილობა კარგად იცნობა, და მათ საფუძველზე ადვილად შეიძლება აღწერილი ძეგლის თარიღის დადგენაც.

ეს არის ძველი წელთაღრიცხვის II ათასეულის დამდეგის ანდო დრო, დაახლოებით XIX საუკუნე.

უდიდესი მეცნიერული მნიშვნელობა აქვს ბედენის აკლდამის არქიტექტურას. შედარებით ასე კარგად დაცულ ამ ტიპის ძეგლს პირველად ვხვდებით მთელ კავკასიაში. ადრეული ბრინჯაოს ხანის ქართული ხით ხუროობის ერთადერთი ნიმუში აქამდე ოო. ნორჩაძის მიერ სამგორის გორასამარხში აღმოჩენილი მუხის ჯარგვალის პატარა ნაშთი. ბედენის ახალი მონაპოვარი მოწმობს, რომ იმ შორეულ დროს ჩვენს წინაპრებს, ჯარგვალთან ერთად, კარგად სცოდნიათ სვეტებიანი დარბაზების მშენებლობაც.

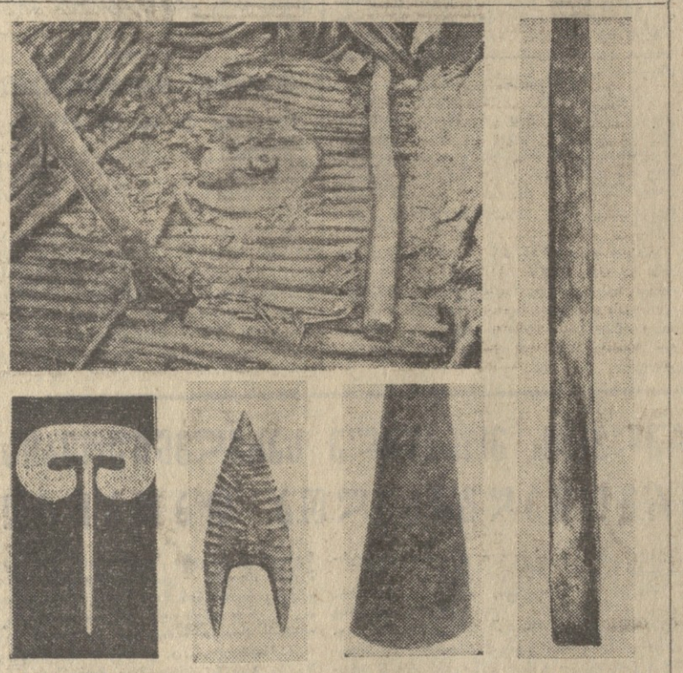

სურათებზე: (ზევით, მარცხნიდან) ბედენის აკლდამის იატაკისა და მასზე აღმოჩენილი ნაშთების საერთო ხედი, ბრინჯაოს სატები, (ქვემოთ) აკლდამაში აღმოჩენილი ნივთები: ოქროს ქინძისთავი, ობხიდიანის ისრის წვერი, ბრინჯაოს ბრტყელი ცული.

აკლდამაში დაკრძალული ყოფილა სამი ადამიანი. ორი მათგანის კარგად დაცულ, მძინარესავით ხელ-ფეხმოკეცილ ჩონჩხებს ეკავა მოკრძალებული ადგილი ჩრდილოაღმოსავლეთ კუთხესთან. ორივეს ქვეშ ქერა ეფინა. აღმოჩნდა მათი ტანსაცმლის ნაფლეთებიც — შალის, თეთრი ტილოსა და შავ-ზოლიანი შინდისფერი ნაზი ქსოვილის ნაშთები, ავრეთვე ვერცხლისა და პასტის ცოტაოდენი სამკაულები. ყველა გარემოება მოწმობს, რომ აკლდამა ამ ორისათვის არ აუგია. ისინი შეიძლებოდა ყოფილიყვნენ მხოლოდ დაქვემდებარებული პირნი, ეგებ მსახურნიც შესამსახ, რომლის ჩონჩხის მცირე ნატეხები უსეწრიგოდ ეწყო მრავალრიცხოვანი ნივთებით საფსე აკლდამის შუა ნაწილში. ჩონჩხის ასეთი განადგურება და არევ-დარევა შეიძლებოდა მომზდარიყო აკლდამის სახურავის ხვრეების ჩრეცესში, მაგრამ ამას მიმატებია რომელიღაც მძარცველის სელი, რომლის კვალი არქეოლოგიური გათხრის პირველსავე დღეს გამოჩნდა და ბოლომდე არ დაკარგულა. მძარცველმა, ალბათ, თან წაიღო ძვირფასს ლითონთა ჭურჭლეული, საჭურველი და სამკაული, მაგრამ დატოვა მისთვის უქმი, მეცნიერებისათვის კი ფასდაუდებელი საგნები.

აკლდამაში ჩამტვრეულა დიდი ოთხთვლიანი ურემი. მსხვილმორგვებიანი მისი თვლების სიმაღლე მეტრნახევარს სჭარბობს. ზესადგარი შემკობილი ჭონია ნაირ-ნაირი სახეებით. მისი გრძელი რვილი ანუ ხელნა გათვალისწინებული ყოფილა ულელი ხარის, ან ყვავირის შესაბმელად. ეს მესამე ურემის აღმოჩენილი საქართველოს ბრინჯაოს ხანის სამარხებში. ორი მათგანი ნაპოვნია პროფ. ბ. კუფტინის და პროფ. ო. ჯაფარიძის მიერ, თეთრი წყაროს მეზობელ თრიალეთში. ამგვარი საზიდი საშუალებები უეჭველად მოწმობს სათანადოდ გამართული გზების არსებობას ამ მთიან მხარეში.

ურმის ნატეხებთან იყო ლამაზი ორნამენტით და ჩოგნისებური რიგულებით დამშვენებული ხის საკაცე და ასევე მოვარაყებული სარეცელის ნაშთები. ამ მოწყობილობით ჩაუსვენებიათ აკლდამაში მთავარი მიცვალებული და, როგორც ჩანს, ურემზე დაკრძალავთ ის. დაკრძალვის ასეთი წესი ჰქონიათ სვიეთსაც. მაგრამ ისინი ურემზე დგამდნენ დამწყარი ნეშტის ფერფლით სავსე ჭურჭელს მაშინ, როცა ჩვენში მიცვალებულის გვამი იდებოდა ურემზე.

ბედენელი მიცვალებულისათვის, ურემთან ერთად, ბევრი სხვა იარაღი, სამკაული, ჭურჭელი და სურსათ-სანოვაგეც ჩაუყოლებიათ. აკლდამაში შემნილი განსაკუთრებული უკაერო რეჟიმის წყალობით ჩვენს დრომდე მოაღწია ყველაზე ადვილად ზოლადი ისეთმა მასალებმაც კი, როგორიც არის ლომის და პუტის მარცვლები, თხილის და წაბლის ნაყოფი, კურკოვანი ხილის ნაშთები, ჭაობის ბალახისაგან დაწნული პარკები, სელის და შალის ქსოვილების ნაფლეთები, თელის ან ცაცხვის ლაფნის ჭიღობი, ხის ჭურჭელი და ორნამენტული ნაწილები. რა თქმა უნდა, კარგად დაცულა აგრეთვე უფრო მყარ ნივთიერებათა ნაგები. მთელ კავკასიაში არ გვეგულება არც ერთი დროის სხვა სამარხი, რომელშიც თავმოყრილი ენახოთ ასეთი სიმრავლე პროდუქტებისა და საგნებისა.

ათეულზე მეტი ხის სამფეხა ჯამი და ტაბაკი ჩაუდგამთ აკლდამაში. ყველა მათგანი დამშვენებულია ხაზოვან-ტალღისებრი ორნამენტით და შვეული ან განივი ყურებით, რომელთაგან ზოგში დატანებულია ბაწრის გასაყრელი წვრილი ნახვრეტები. ეს მონაპოვარი ბევრად გვაძლევს საშუალებას ასე ფართოდ გავიგოთ ბრინჯაოს ხანის ქართველ ტომთა ხის ჭურჭელი.

ჯერ კიდევ არ ვიცით, რა დანიშნულების საგნები შეკოწიწდება აკლდამაში აღმოჩენილის ხის ბევრი ნატეხისაგან, მაგრამ ის კი ჩანს, რომ ყველა მათგანი საგულდაგულოდ დამუშავებული და შემკობილი ყოფილა. განსაკუთრებული მნიშვნელობა ექნება ხისაგან გამოკვეთილი ადამიანის თავის შესწავლას; ის შეიძლება იყოს რომელიმე კერპის, ან თვით მიცვალებულის პორტრეტული გამოსახულება. ასეთსავე ინტერესს იწვევს ხის მეორე უნიკალური საგანი, რომელსაც ეწესებიდიციის წვერებმა, არც თუ უსაფუძვლოდ, — „მუსიკალური საკრავი“ შეარქვეს.

თხის ბევრი ჭურჭელი ჩაუწყვიათ აკლდამაში. მარტო ერთი წაქცეული ურმის თვალი ფარავდა 26 პატარა ქოთახს, ჯამსა და ტოლჩას. მის გარეთაც უამრავი დიდი და მცირე ჭურჭლის ნატეხები იყო მიმოფანტული. ნაირ-ნაირი ორნამენტი ამშვენებს უმეტესობას. ერთი მათგანი შეკი საღებავითაა მოხატული, სხვები რელიეფურ ზოლებს, მუტუმე ღარებს, ფოსოებს და კოპებს ატარებს. სადა, მაგრამ ფრიად მოხდენილი ჭურჭელიც ბევრია. დღემდე უცნობი ელფერი — ვერცხლის ბრწყინვალება გადაკრავს ზოგიერთ მათგანს.

ობსიდიანის (ვულკანური მინის) ისრის წვერებიც ბევრი აღმოჩნდა აკლდამაში. მნახველს აოცებს მათი დამუშავების თითქმის უბადლო ტექნიკა. მხოლოდ ბრინჯაოს ხანის ეგვიპტური კაჟის დანები შეიძლება შეადაროთ მათ.

ლითონის ნივთებიდან აღმოჩნდა ამობურცული კოპებით შემკული ბრინჯაოს ფირფიტები, 2 ქინძისთავი, ბრტყელი „ცული“ და 1 სატეხი, ვერცხლის ჭურჭლის კონუსური ძირი, ლილვებიანი რიგულების გარსაკრავის ნატეხები და როკებიან ჯოხზე წამოცმული 8 მილაკი, აგრეთვე ოქროს დიდი, მასიური ქინძისთავი, ფაქიზად შემკობილი წვრილი გრეხილისებური არშიით და მის შიგნით გაკეთებული ბალთა. ეს ბალთა ბევრ ადგილზე ოქროს ფირფიტაა ამოვსებული. ეს ფირფიტა ოქროს ბალთებზე